

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.40  
Pol leta . . . . . „ 2.20  
Četrt leta . . . . . „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poštanicah“ se plačuje za navadno tristostrano vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat  
7 „ „ „ „ 2 „  
6 „ „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

# SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starom trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

## Deželni zbor.

III. seja dne 2. decembra 1887. leta.

Ko se je potrdil zapisnik prejšnje seje, naznanil je dež. glavar zopet dolgo vrsto peticij, katere so se izročile deloma pravnemu, deloma peticijskemu odseku v obravnavo. Letošnja slaba letina se razodeva v nenavadno velikem številu prošanj za podpore.

Dalje je naznanil predsednik predlog poslanca Ivančiča, da bi se §. 55. šolske postave 6. maja 1870 št. 30 dež. zak. promenil v tem zmislu, da se bo smel nalagati za potrebščine šolskih okrajev priklad ne samo na izravne davke, kakor je dozdaj dovoljeno, ampak tudi priklad na užitnino in davščino na žganjine v nadrobni kupčiji.

Motivacija tega predloga pride na dnevni red prihoduje seje.

Vladni zastopnik baron Rochbach je odgovoril na interpelacijo zastran dozdevnih nerednostij v goriški bolnišnici milosrdnih bratov, katero interpelacijo so podali v zadnji seji poslanec Pajer, Gasser in Dottori — tako-le:

Vsled tožeb, oglašanih v zadnji sesiji deželnega zbora, proti javni bolnišnici milosrdnih bratov, spoznalo je namestništvo za svojo dolžnost, ta zavod še enkrat preiskati, kolikor gledé njegovih poslopij, toliko glode njegovo notranje uprave.

Po naročilu njegove prevzvišenosti, gospoda ces. namestnika je dne 16. julija t. l. nenadoma obiskala bolnišnico posebna komisija, sestavljena iz o kr. dvornega svetovalca viteza Rinaldini-ja in namestništvnega svetovalca in ob enem zdravstvenega referenta dr. Bohata.

Ravno za to, ker je komisija nenadoma prišla v Gorico, in je še le tu povabila zastopnika mestnega magistrata, župana in fizika, sta mogla ta dva k pregledovanju priti, ko je že bilo se začelo; — poprej sta bila zadržana po nujni seji.

Kar zadeva notranje razmere zavoda, preiskala jih je komisija pri tej priliki natančno in o tem, kar je videla, je tem manj dvomiti, ker je — kakor sem že omenil — komisija nepričakovano prišla ter je bolnišnico prestrezila v takem času, ko je bila ta v vsakem oziru v vsakdanjem položaji.

Preiskava je dognala, da so se bolnikom delile

jedi in pijače ne samo v zadostni množini, ampak da so bile izvrstne, tako, da so skoro v nasprotju z varčnostjo, kakršne se derži vočidel drugih bolnišnic.

Ker se je bolnišnica preiskavala ob 10 $\frac{1}{2}$  uri dopoldne, ni bilo mogoče, da bi se bile spremenile jedi, katere so se imele deliti ob 11. uri dopoldne.

Komisija je nadaljevala preiskavo pregledovaje vse prav na drobno in je mogla povsod konstatovati posebno skrb za snažnost, katere se je pokazala tudi že pri drugih prilikah, potem dobre postelje vse z žimnicami in z železno-žičnih mrež; skrb za naglo odnašanje umazanega perila in stvari, ki se rabijo za obvozovanje; da se spolnujejo vodila za razkuževanje kirurških instrumentov in da so pri rokah razkuževala (karbol kislina) za vsako rabo pri nalezijivih boleznih.

Našlo se je, da se lahko segrovajo vsi prostori in da so vsi, razen nekaterih v pritličji, lahko prezračujejo.

Gledé snage na straniščih, reda v lekarnici in priskrbljanja ledu, ki se dobiva, kadar treba, prav tam blizu, glede prostorov za shrambo blaga (perila telesnega in posteljnega itd.) shramb za tiste stvari in obleke, ki jih prinašajo bolniki seboj, shramb jedilnega blaga in kuhinjo ni našla komisija povoda, da bi oporekala najmanjšo stvar.

Kakor je znano, opravljata zdravstveno službo dva zdravnika. Zravnov treh milosrdnih bratov je na razpolago še 17 strožnikov.

Kar zadeva znano tesnobo in jednako znano pomanjkljivosti nekaterih prostorov, — to so nedostatnosti, za katere se ne more nalagati odgovornost oskrbništvu: to so pač take neprilichnosti, kakršne se nahajajo vselej v starih poslopjih in katere bi bilo težko popolnoma odstraniti.

Priznati se mora tudi, da bi moralo, kolikor mogoče ogibati se takih prostorov; toda dokler ne preskrbi dežela, da se v okom pride zagačenju bolnikov v zavodu — katero nedostatnost sicer pogostoma nahajamo tudi po drugih bolnicah — se ne more obdolževati oskrbništvu, če je primorano, da rabi tudi omenjene prostore.

Če ni — kakor sem razložil — vestna preiskava zavoda — dala nobenega povoda, da bi se mogla izraziti kakršna si koli graja oskrbništvu — am-

pak je dala celo priliko, izraziti zadovoljnost z njim, mora se pa na drugi strani zares obžalovati, da se zagitacija zatročeno mej občine po deželi v namen, da bi se ljudstvo na umeten način zavzelo zoper bolnico, škoduje interesom bolnikov in tudi dežele, ker ni nikakor dvomiti o tem, da bi imel deželni zalog veliko večje stroške, ako bi prihranjevali bolnike po drugih bolnišnicah.

Na to so se jeli razpravljati predmeti dnevnega reda.

Poročevalec finančnega odseka dr. Verzognasi. Potrdita se proračun za l. 1888 in račun za l. 1886 zaloga za ranjene in bolne vojake.

Poročevalec dr. Gregorčič. Po predlogu finančnega odseka se potrdita proračun za l. 1888 in račun za l. 1886 šolskega zaloga.

Poročevalec dr. vitez Tonkli. Potrdi se provizorij za l. 1888 za pobiranje deželnega priklada po 20 od sto na užitnino vina, mošta in mesa in davščine 50 kr. od vsacega hektolitra na drobno potočenega piva.

Isti poročevalec. Dovolji se pobiraaaje naslednjih občinskih davkov za l. 1888:

1. Občini Ajel davščino 6 kr. od vsacega litra na drobno prodanih žganjin;
2. občini Merin priklad po 75 od sto na užitnino vina in mesa in davščino 10 kr. od vsacega litra na drobno potočenih žganjin;
3. občini Joaniz davščino 10 kr. od vsacega litra na drobno potočenih žganjin in
4. občini Fiumizelu priklad po 100 od sto na užitnino vina in mesa, — davščino 1 gld. 70 kr. od vsacega hektolitra na drobno potočenega piva, — davščino 30 kr. od vsacega litra spirita in 10 kr. od vsacega litra vseh drugih žganih pijač v nadrobni prodaji.

Poročevalec Gasser. Potrde se podpore, katere je dež. odbor podelil trem gojencem obrtnijske šole v Marjanu.

Poročevalec Pajer. Potrdi se izredni kredit 250 gld. dovoljen zgodovinsko-stariškemu oddelku deželnega muzeja za nakup Della-Bonave zbirke starega denarja; grof Mels-ove zbirke starih zgodovinskih dokumentov.

## LISTEK.

### Razni pomenki.

#### I.

Vzajemnost slovanska prodira v vedno širše kroge. Spoznali smo, da je nam le po tesnej zvezi z drugimi Slovani mogoče doseči častno mesto v zgodovini in omiki, in spoznali smo tudi, da je gotovo dosežemo, ker ni ga v Evropi številnejšega in čilejšega naroda, nego smo ravno Slovani. Ta zavest vzbudila nas je h kropkejšemu in odločnejšemu delovanju in vzbudila je nam i željo po ožej zvezi s soročnimi rodovi. Hiteli smo torej v zlato Prago, slovanskim bratom na prsi in tam ponovili smo bratovstvo svoje, katero nas je družilo od vekov, a katero so bili protivniki skoro zatrli. Tudi Čehi sami so nas obiskali, in tako smemo misliti, da je zveza z bratskim narodom češkimi trdna in odločena. Toda ako hočemo, da enako mišljenje prešine celino narodovo ter ne bode omejeno le na posamezne izobražence, poučevati moramo duševne proizvode drugih rodov, posebno pa književnosti njihove ter narod seznanjati z njimi.

V tem oziru vidimo pri Čehih lep napredok. Ustanovili so si slovansko „biblioteke“, in časopisi njihovi seznanjajo občinstvo z vsemi važnimi dogodki po slovanskem svetu. Ni mi namen pisati, koliko so Čehi sploh storili na tem polji, le na kratkem skušal bom pokazati, koliko je slovenska književnost znana med Čehi.

Uže slavni Čelákovsky, osobni prijatelj Praširnu, prevedel je nekaj njegovih pesni na češko, a popolnoma seznanil je z njim rojake svoje še le g. Josip

Penžek. Prevedel je najboljšo njegove pesni ter jih z obširnim životopisom vredil izdal v posebnej knjigi. Isti Penžek prevél je i Jurčičeve „Spomine na deda“ in njegovoga „Tugomera“, ki je s pismenim životopisom izšel v knjižnici slovanskih gledaliških iger. Iz najnovejše naše književnosti priobčili so različni časopisi: „Blagodejna zvezdica“ Pavline Pajkove, „Rojenico“ Krsnikovo, „Kuzovce“ Tavčarjeve itd. Največ zasug pridobil si je g. Vojtěch Pakosta, katehet na višej dekliškeji šoli v Pragi. V. Pakosta je sam pesnik in pisatelj in tem bolj se mu je čuditi, da se iz gola ljubezni do bratskega naroda bavi s prevodi, ko bi si lahko z izvornimi deli služil slave. Prevedel je „Desetega brata“ in Gregorčičeve „Poezije“. Zadnje izšle so pred nekaterimi meseci in sicer z naslovom: „Bázně. Sepsal Šimon Gregorčič. S privolením básníkovým dlo vydán drubého přeložil Vojtěch Pakosta. V Praze 1887“. Cena i gld. 20 novcov. Prevod je gladek, tako da so „Poezije“ le čisto majhen del svoje prvotne lepote izgubilo na potu v Čeh; želeli bi le, da bi se bil g. preveditelj povsodi držal izvornikovega morila. Sicer pa moramo divnemu pesniku čestitati, da je dobil tako sposobnega prelagatelja. — Opomniti nam je še, da je knjiga jako elegantna, ter da jo krasí i pesnikova podoba.

Tako skušajo vrli Čehi seznaniti se s proizvodi naše književnosti ter dejanski povspesevati vzajemnost slovansko. Kako se godí v tem oziru pa pri nas? Toda za danes bođi dovolj; prihodajčé pomočiva so malo, kako je z vzajemnostjo slovansko v naše književnosti, — ako bo tebi in g. uredniku po volji!

—n—

## Družba sv. Mohora v goriški nadškofiji l. 1887.

Spisal P. M.

#### IX.

### DEK. LOČNIK.

1. Ločnik ima letos 7 udov, ali 4 več ko lani. Da bi Bog dal vsako leto vsaj toliko novih udov! Ali bi se morda zemlja nehala vrteti, ako bi počeli mi Slovenci pridobivati zopet zgubljene naše zemlje?

2. Št. Lovrenc Seški ima svojega enoga uda, drugi so Lahji.

3. Podgora bodi v izgled napredka veliki večini duhovnij. Predlanskim je imela le 28 udov, lani uže 65 in letos 92, ali 27 novih. V dveh letih orjašk korak naprej, tako da ima skoro 6 od sto. Družba sv. Mohora oziroma njene knjige bodo gotovo tudi razbile nekoliko zob nenastljivim „Propatrijancem“. Upamo, da v par letih bode Podgora dosegla vrhunce. to je 10 od sto, da bo imela 162 udov. Bog!

4. Sv. Martina eno glavnih mest briških nima več ko 1 $\frac{1}{2}$  od sto, to je, celih 18 udov. Čudno se razvija napredok tudi v sv. Martinu; kajti lani je bil zgubil od 16 udov kar polovico, letos je sicer pridobil 10 udov, kar pa ni več ko dva nova v dveh letih. Malo več, ko nič! Kedaj jih bo 111, ali 10 od sto? O sv. Nikoli!

5. Št. Ferjan je med boljšimi Brici z 47 udi, ali čez 3 $\frac{1}{2}$  od sto. Letos je pridobil koj 16 novih. Le tako naprej in doživimo v kratkem 10 od sto, ali 130 udov.



Isti poročevalac. Odobri se sklep dež. odbora, s katerim je privolil v to, da se je povečala pokojnina bivšima učiteljema Mih. Bresiger-ju in Jak. Petriču.

Poročevalac Gasser. Potrži se podpora 200 gold., ki jo je dež. odbor dovolil Goriškemu društvu za konjske dirke kot deželni premij za najboljše domače konje.

Poročevalac Pajer. Potrži se načrt postav zastran razdelitve občinskega pašnika na Majnici.

Poročevalac dr. Abram. Načrt postav zastran ribarenja v mejzemskih vodah se izroči pravncemu odseku v obravnavo.

Poročevalac Gasser. Načrt postav zastran neke premene o postavi o varstvu divjačine odstopi se tudi pravncemu odseku, da ga pretrese in o njem položi svoje predloge.

S tem je končan dnevni red. Predsednik bode pisмено naznanil čas in dnevni red prihodnje seje.

## Leon XIII. zlatomašnik.

Sedanji papež, Leon XIII., bil je rojen dne 2. marca 1810 v trgu Karpinetu v hribih na južni strani Rima. Njegovi starši so bili premožni in zelo radodarni. Šolal se je prva leta pri jezuitih v viterbskem samostanu, zadnja leta pa v Rimu. Novo mašo bral je 1. dne januarja leta 1837; novega leta dan bo od tega ravno 50 let; zato bode istoga dne obhajal zlato mašo.

Verni katoličani, sosebno pa Slovenci, se novih in zlatih maš jako veselo in napravljajo kaj lepe svečanosti za take prilike; naravno je, da se zlato maše najvišega duhovnika, poglavarja svete cerkve, tembolj veselo. Ves katoliški svet govori o zlati maši sv. Očeta, ter nabira razne darove za to preimenitno slavnost. Najdražji in obudovanja vredni so darovi, ki so jih poslali svetemu Očetu iz Amerike; najlepši za temi so darovi francoskih plemenitašev. Naš cesar mu je poslal zlati križ z diamanti, ki je vreden 20 tisoč goldinarjev.

V Vatikanu delajo velikanske priprave za čas zlato maše. Ker bo ob tej priliki v Vatikanu tudi razstava cerkvenih reči, se je teh od vsch krajev sveta toliko doposlalo, da so razstavo zavarovali za 66 milijonov frankov. Mnogo cerkvene obleke so naredile za to razstavo najmenitnejše gospe; celo naša cesarica in princezinja Valerija sta lastnorodno napravili dragocene izdelke in jih poklonili sv. Očetu v razstavo. Ljubljanske, graške in dunajske gospe so se v tem oziru tudi prav dobro poneslo ter mnogo cerkvene obleke naredile in v Rim poslale; drugi katoličani so pa nabrali denar in napravili srebrne in zlato cerkvene posode ter jih poklonili sv. Očetu k zlati maši.

Dobri katoličani pa ne pošiljajo sv. Očetu za to priliko le dragocenih darov, ampak mnogo jih hoče pevodom 50 letnice njegovega zlatomašništva celo osobno potovati v Rim. V ta namen ustanovili so se v nekaterih mestih odbori, ki pripravljajo romanje v Rim. Ogeraki odbor je uže došel s svojimi potovalci tja; avstrijski pojde pa meseca aprila. Odbor tega naznanja to-le:

1. Romanje, ki ga vravnava odbor na Dunaju, se bode godilo meseca aprila (mal. travna).

6. Cerovo pa dela celó Bricem sramoto; kajti lani je zgubilo enega uda, letos še enega, da jih je ostalo borih 9. To še 1 od sto ni! Ne moremo imeti upanja, da bi Cerovo dospelo kedaj do 10 od sto, ali da bi imelo 117 udov. Razioček med 9 in 117 je gotovo nekoliko večji, kakor med gorenjim in dolenjim Cerovem. Izmed dveh Cerov naj se vzdigne vsaj eno! Na drugačno svidenje drugo leto!

7. Kviško se je letos zdramilo, pridobivši si 19 ndov. Ima jih 42, ali čez 3 od sto. Tako naprej, bo uže kedaj 10 od sto ali 123 udov.

8. Vipolže je imelo predlanskem 8 udov, od teh je lani dva izgubilo; letos pa nima „Koledar“ še to časti ne, da bi imel častno njegovo ime. Pridružilo se je letos z

9. Kozana, katera ima z Vipolžem vred komaj 1½ od sto — ali 15 udov. To je vendar žalostno, da je od lanskich 29 udov zgubilo kar štiri, če tudi je Vipolže prišlo na pomoč, Kozana je gotovo v sramoto ne le Brdam, ampak celo škofiji. Na tak način bode uže poprej konec sveta, kakor pa bodemo dočakali 10 od sto ali 92 udov za samo Kozano in 54 za Vipolže. — Upamo, da drugo leto bo vse drugačen pogled!

10. Biljana je bila lani pridobila 2 uda, a letos ju je zopet zgubila; zaljubljena je menda v število 12. Ali 1 od sto je za Biljano malo več, ko nič. Nemarnost je na vse strani velika! Kedaj bode prišla Biljana do 93 udov, to je do 10 od sto? Na tak način o sv. „Nikoli“! Zbudite se vendar!

11. Fojana je za 1 od sto boljša kakor Biljana, ona dva uda, katera je bila lani izgubila, si je letos zopet pridobila. Za 10 od sto bi trebalo petkrat toliko udov, kakor jih ima letos, namreč 50. — Čudno, da se ni mogoče zaniti z mesta navzgor. Brda naj bi bila v izgled, a so v

12. Vedrijan je med Brici med najboljšimi,

2. Iz Rima so naznanili, da avstrijski romarji bodo tam sprejemani od 10. do 20. aprila 1888.

3. Popotna rida za avstr. romanje je ta le: Dunaj-Amstetten, S-Mihel, Belak, Ponteba, Padova, Ankona (Jakin), Rim. Sprejemali se bojo romarji po vmesnih postajah, kakor so za Slovence: Belak, Terbiž, Videm.

4. Tje grede so prenočišča in postanki: Padova in Ankona (obiskanje Lorete in Asisa).

Povernitev iz Rima je povoljna po določeni progii: Rim — Foligno — Perugia — Florencija, Bolonja — Padova itd.

6. Odbor bo poskerbel:

- za stanovanja v Rimu in po vmesnih postajah na poti tje, ako kdo za to naprej plača;
- skerbel bo odbor dalje, da bodo romarji zamogli ogledati si najimenitnejše kraje, svetišča itd.;
- enako bo skerbel, da bodo romarji imeli skupno zastášanje pri sv. Očetu Leonu XIII.;
- tudi, da bodo imeli skupno sv. Obhajilo, najberže v veliki cerkvi sv. Petra;
- da se romarjem podeli dohovnih milost in potrebne dispenze;
- da se bode po zmoglosti vstreglo tudi drugim željam.

7. Odboru je že na avstrijskih in laških železnicah zagotovljena za 50 percentov znižana cna.

Plača:

Romarji, ki se bojo poslužili posebnega vlaka, plačajo od Dunaja do Rima za tje in nazaj po 100 gld. a. v., ako se peljejo v prvem razredu; po 75 gld. v drugem, in po 45 gld. za 3. razred.

Kteri pristopijo v Št. Mihelu, v Belaku, v Terbižu, ali Vidmu, jim je cna primérno nižje postavljena. Karte veljajo za 2 mesca.

To romanje je djanje kerščanske pobožnosti in skazovanje katoliške vere; torej odbor vabi take, ki imajo pri tem verski namen.

Da se na tem popotovanju ohrani potrebni red med romarji, se bodo vdeležniki morali podvreči zadevnim vravnavam in pravilom, kar je očitno. Zato odbor dovoli le tistim vdeležiti se romanja, kateri se skažejo s priporočili od svojih duhovnih pastirjev, od predsedstva katoliških družeb, ali pa od družih prav zanesljivih in znanih katoličanov.

S tem je odbor naznanil samo, kar se namérja; vender je pa že zdaj voljan sprejemati naprejšnje oglašila za vdeleženje pri romanji. Oglašila z dotičnimi vprašanji se pošiljajo ali z napisom: „An „das Hochlöbl. Comité der Rom-Pilgerfahrt“, Wien, I. Annagasse 9, — ali pa do škofijskega odbora (pri nas n. pr.: Naj pr. milgosp. dr. Andrej Čebašek, prelat in kanonik v Ljubljani).

O priliki svoje zlato maše je izdal papež nastopno pismo:

Leon XIII., papež.

Vsem vernikom, ki čitajo to pismo, pozdrav in apostolski blagoslov.

Bliza se prvi dan novega leta, dan leta, dan naše duhovniške svečanosti, katero bomo praznovali s pomočjo božjo. Vsi narodi vse zemlje in vsi družbinski krogi veselje se, kakor iz enega sroa in ene misli ter nam podajajo v težkem času, ko smo poklicani po volji božji zavzemati vzvišeni stol Petrov, svečane dokaze zvestobe in ljubezni svoje, spoštova-

če tudi si letos ni ničesa pridobil; 14 udov še ni 4 od sto; za 10 od sto treba je 36 udov.

13. Kozbana je zopet v Brdah, nima uiti 2 od sto ne. Od lanskich udov je zgubila enega, če tudi jih je treba za 10 od sto nič manj ko 55. Po tej poti ne bo nič! Lanski korak je bil boljši!

14. Gradno je za Podgoro najboljše v dekaniji. Kaj bi rekli, ali so nemarni Brici, ali njih poverjeniki. Gradno nam jasno govori! Lani si je k 20 udom pridobilo 9 novih, letos pa zopet 8. Lepo! Ima jih čez 4½ od sto in v nekaj letih pride do 10 od sto ali 80 udov. Bodi Bricem v izgled! Tu je všteta četvorica iz dek. Karminske.

15. Medana tudi polagoma napreduje, pridobivši si trojico novih udov; vendar 20 udov sta komaj 2 od sto. Za 10 od sto treba 96 udov. Le stanovitno naprej!

16. Št. Lovrenc pri Neblem koraka stanovitno po rakovi poti. Predlanskim je imel 18 udov, lani je zgubil dvojico, a letos še petorico. Jako slabo znamenje! Ima letos komaj 1½ od sto. Bog pomagaj!

Dekanija Ločniška brez Ločnika ima 2½ od sto. — Najboljša je Podgora, Gradno, Velirijan; najslabši pa Kozana z Vipolžem, Št. Lovrenc pri N. in Cerovo. Sploh so Brda zaspana. Pri tem pa omenimo, da dekanijo Karminsko je tako sram se 4 udi, da noče biti niti imenovana v Koledarji. Posebno Mernik, ki je vendar še popolnoma slovenska vas, bi moral se zbuditi ter nabirati društvenike. Potem tožimo, da nam se krči domovina slovenska! Mernik ima sicer enega uda z 2. iztisoma kajig, za 10 od sto bi jih moralo biti 62. Vsaj je vendar uže nekoliko let tam šola, morali bi vendar ljudje znati brati. Berila dajte narodu našemu, ako ga hočete rešiti poitalijančenja. Gosp. vikar! Potrudite se vendar ter pridobite nekaj udov!

nja in voščil svojih. Vso to slavo prepuščamo Bogu, ki nas tolaži v naši tugi, ter ga prosimo brez prenehanja, naj blagoslovi narode krščanske ter jim podeli mir in davno zaželeno slogo.

Ganjeni vsled teh odkritosrčnih izjav udanosti in resnične pobožnosti sklonili smo v smislu došlih Nam prošenj, naj pustimo zajemati vsem Svojim otrokom iz svečanosti njihovega očeta koristi v boljše zavarovanje večne sreče, da hočemo odpreti verske zaklade, katere podeljevati Nam je izročil Bog, naš Gospod. Zaradi tega podeljujemo v srcu, oprti na milostivost Boga vsegamogočnega in oblast svetih apostolov Petra in Pavla, vsem in vsacemu posameznemu verniku obojega spola, ki bodo potovali povodom duhovniške svečanosti Naše v Rim, da očito in naravnost dokažejo v imenu vsak svojega naroda otroško ljubezen in vdanost ter izkažejo čast in pokorščino najvišje oblasti, katero nam je podelil Bog, — popolen odpustek in odpuščanje vseh kazni vsled grehov. Prav tako podeljujemo v Gospodu, vsem vernikom obojega spola, ki bodo v duhu in srecu spremljevali ta romanja v Rim, in vsem, ki pripomorejo na katerikoli način, da se morejo srečno izvišiti, ako neposredno dan pred Našo duhovniško slovesnostjo, t. j. dne 1. januarja bodočega leta, opravijo devetdnevno pobožnost z molitvijo tretjega dela rožnega venca in to devetdnevno pobožnost ponové med dōbo, ki je določena za avdijence papežnih romarjev; ako dalje po vrednem sprejemu svetih zakramentov, spovedi in obhajila obiščejo svojo faruo ali katerikoli cerkev ali sploh javen, molitvam namenjen prostor in tam molijo za složnost krščanskih knezov, pokončanje krivoverstva in povišanje naše matere cerkve, — popolen odpustek in odpuščanje vseh kazni vsled grehov tako v dan Naše duhovniške svečanosti, kakor tudi na praznik, neposredno na devetdnevno pobožnost, kadarkoli ponovljeno med zgoraj navedeno dōbo. Dalje podeljujemo vsem onim, ki vsaj skesanega sroa opravijo te devetdnevni pobožnosti, za vsak njen dan po cerkvenem običaju trisdnevnen nepopolen odpustek. Vsi in vsak teh odpustkov, odpuščanje grehov in priznavašnje kazni, more se obrniti tudi na korist ubogim dušam v vicah; vendar pa naj veljajo njihovo podelitve le za to leto.

Dalje želimo, naj imajo vzlic vaem nasprotnim naredbam prepisi in ponatiski predležčega pisma tisto veljavo, kakor to pismo samo, ako so le verjetno podpisani in jim je pritisnil svoj pečat katerikoli cerkveni dostojanstvenik.

Dano v Rimu pri sv. Petru, dne 1. okt. 1887 v desetom letu našega pontifikata.

M. kardinal Ledochowski.

## Dopisi.

V Gorici, 8. decembra. (Izv. dopis.) „Slovenski Narod“ objavil je v št. 279 na prvem mestu dolg dopis „Z Bovške strani“, v katerem našteva dopisnik dež. slovenskim poslancem goriškim celo kito grehov, in jo še podaljšati obljubuje.

Ni moja naloga zagovarjati dež. poslancev goriških, kateri se znajo sami braniti, le nekatere ne resničnosti hočem popraviti.

Dopisnik začne s popolnovalno rokodelsko šolo v Gorici, očitaje, da v to šolo ne pogleda celo leto nobeden slov. dež. poslanec niti dež. slovenski odbornik.

To ni istina, ker to šolo nadzoruje poseben kuratorij, in v tem kuratorju sta dva dež. odbornika in sicer gosp. Dr. Abram in Gasser.

Nadaljevalno obrtno šolo vzdržujejo: mesto goriško, trgogovinska zbornica, dež. zbor goriški in vlada, in vsi ti vzdrževalci šole pošiljajo svoje odbornike v kuratorij.

Namenjena je ta šola takim rokodelskim vajencem, ki so že po 6 let ljudsko šolo obiskovali in bili iz nje izpuščeni, ki bi morali pa še 2 leti obiskovati nadaljevalno šolo. Ali to v istini ni tako, ker v Gorici je ljudska mestna šola osnovana le za 4 leta, in vch tega se nahajajo vajenci v tej šobi, ki začetka še čitati ne znajo; za to je vpeljan nižji oddelek za take vajence na tej šoli.

Vsapehi na tej šoli so vsled tega in z ozirom na to, da so učiteljske moči primerne pišli plači, ki jo dobivajo in da sedanji vodja ne umeje kot nemški, le slabo laško in nič slovenski, in da je po ¾ leta bolan — tako pišli, da ne plačajo stroškov.

Čudam se je čuditi torej, da so jeli v poslednjem času to šolo hvalisati po časopisih, čeravno nikake hvale ne zasluž.

Zatrđilo se mi je pa, da nekdo to šolo hvali, ker bi rad na njej vodja postal, čeravno pravijo, da ima sicer zato dovolj častilakomnosti, pa čisto nič sposobnosti.

Ako se ne bo ta šola bolje osnovala in preskrbela s sposobnim, zatrđno nastavljenim vodjem in spretnimi učitelji iz srednjih šol — sedaj so tam le učitelji iz ljudske šole — in se ne bo zato skrbelo, da se bodo sprejemali v njo le obrtni vajenci po 6 letnem obiskovanji ljudske šole, ni pričakovati dobrega uspeha; taka, kakor je sedaj pa ne zasluži ni ako podpore.



Da se v tej šoli slovensko ne poučuje, je istina, vendar pa je eden izmed učiteljev slovenec in lahko slovenskim vajencem — kojih je pa le malo — slovensko pomaga.

Da bi bilo pa mogoče ves pouk tudi slovensko predavati, morale bi se na tej šoli vpeljati slovenske paralelke, kar bi stroške po dvojilo. Od kod pa denara dobiti, ker še sedaj so dohodki te šole tako mali, da ni mogoče plačati sposobnega učiteljskega osebja?

Da se nemški jezik kot predmet poučuje, je istina, in to zaradi tega, ker vlada svojo podporo na ta pogoj veže.

Očitano, da hodi vodja laške kmetiške šole na potovanja za društvo „Pro patria“ in da za to nikdo ne interpeluje, ni umestno, po mojim mnenju, ker prvič so deželni uradniki pod disciplinarno oblastjo dež. glavarja, drugič bi nas zavrnil na precedencijo, ker o svojem času vodja slovensko kmetiške šole ni le potoval v političnem interesu, ampak bil je celo predsednik slovenskega političnega društva v Gorici.

Kaj bi rekli bovški dopisnik k temu, ko bi bil vodja laške kmetiške šole predsednik laškega političnega društva „Unio“?

Gledé obiskovanja kmetiške šole laške in slovenske moram opozoriti bovškega dopisnika na to, da podpira dež. zbor goriški uba oddelku te šole z enako mero, in da daje za slovence osem stipendij in ravno toliko za lahe, da pa nekatero laške občine na svoje stroške učence na tej šoli vzdržujejo. Pojdite in posnemajte te, potem se bo število slovenskih učencev zvečalo!

Kaj morejo pa dež. poslanci slovenski za to, da iz naših hribov se le redkokrat kedo za to šolo oglasi in to vkljub dež. stipendijem?

Ako bovški dopisnik odgovornost za to zvrča na dež. poslance slovenske, bi ravno tako na uje zvrnil odgovornost za letošnjo točo na Bovškem in za sušo na Krašu!

Kar se podeljenja podpor slovenskim dijakom tiče, moram pritrditi, da se te od dež. zbora v enaki meri delijo, in ni mi znan le eden slučaj, da bi se bila vrednemu slovenskemu dijaku kedaj podpora odrekla. Isto velja gledé dež. stipendij za visokošolce; leto za letom se podelujeta po 2 stipendija slovenskim in po 2 laškim dijakom.

Namen tih stipendij je, da se dijaki v prvem letu za prve mesece s potrebnim preakrbe, in da si potem pridobijo lekcijske v glavnem mestu, ker se na vsučiliščih vpišejo.

Navadno se pa godi narobé; dijaki se dajo vpišati na vsučiliščih, ostanejo pa v Gorici ali na domu celo prvo leto ali še dalje; denar porabijo in potem ne morejo uaprej.

Tako se godi, da te stipendije le malo koristijo, ker dijaki, tako podpirani, ne vem, kje obtiče, ker ni jih več v domovino.

„V totem grmu je zajec“, gosp. bovški dopisnik, da nimamo zadostnega naraščaja pravnikov ali juristov, ne pa v pomankanji podpor — od strani dež. zbora. Pritrdjujem, da bi bilo dobro, ako bi dež. zbor mogel še bolj izdatno podpirati slovenske dijake na vsučiliščih in raztegniti dež. stipendije na vsa štiri leta, ali pomisliti je treba, da nima dež. zbor nikakih zalogov za to, in da mora itak pokrivati deželne stroške za dež. lniimi dokladami na neposredne davke in na vžitino.

Da bi pa laška večina dež. zbora v to privolila, da bi se ustanovilo za Slovence več stipendij, nego za Lahe, ni pričakovati, ker oni plačujejo več svoto davkov, nego Slovenci, in zadovoljni moramo biti že s tem, da se podpore delijo Lahom in Slovenceem v isti meri, kar se je dosedaj vselej storilo.

Priznati moram na dalje, da dobivajo vsi vsposobljeni Slovenci primerne službe pri raznih o. k. uradih, in da le tedaj se nastavlja tudi Lah pri o. k. uradih na Slovenskem, kedar ni slovenskih konkurentov. Vendar pa se tudi tem zapoveduje, da se morajo slovenskega jezika učiti in naučiti, in znano mi je, kako se nekateri mladi laški uradniki prav pridno slovenskega jezika uče, čeravno jim gre prav trdo.

Za danas naj bo dovolj; če bo gosp. bovški dopisnik kito grehov dež. slovenskih poslancev pred celim slovenskim svetom še nadaljeval, bom pa tudi jaz morebitne neresničnosti popravljal.

Resnicoljub.

**Iz Gorice, 7. decembra.** V sled povabila zadnje številke „Soča“ zbralo se je prešlo nedeljo popoldne v Štandrežih več narodnih pevcev iz Štandreža, Podgore in Gorice. Ker pa je bilo isti dan slabo vreme, je več pevcev izostalo. Razum pevcev udeležilo se je shoda tudi mnogo občinarjev. G. župan je pustil sobano za ta dan lepo okinčati. Reditelj zabave bil je g. J. Vuga, petja pa g. Pahor. Pele so se razne narodne pesni. Med petjem vrstilo so se tudi razne napitnice; najpred na prosvit. cesarja, na katero so pevci zapeli Hribarjevo kantato „Kviško sinovi“. Med zabavo je g. J. Vuga omenil korist otroškega vrta v Gorici. Ker bi se teško vzdrževal ta prekristni zavod brez radodarnih doneškov in podpor, priporočal je, da bi pričujoči gostje za otroški vrt pristo-

voljno vsak po svoji moči kaj darovali. Te besede niso bile brez uspeha, ker pri nabiranju položili so rodoljubje na krežnik 17 gl. 30 kr. Za ta darovani znesek se je J. Vuga darovalcem prosrčao zahvalil ter pozneje oddal vodstvu otroškega vrta v Gorici. Potom so povci peli še več narodnih pesni, koje je občinstvo z veseljem poslušalo.

Ko se je približal čas ločitve, pozdravili so se pevci z nado, da bi se v kratkem zopet snidli. To pa se bode zgodilo prihodajo nedeljo pri domači zabavi „Bralnega in podpornega društva v Gorici“. Na svidenje! Rodoljub.

**Št. Viška Gora, dne 27. nov.** Neki dopisnik mi v 94. št. „Edinosti“ očita, da sem preprižalen in mi šteje v zlo, da sem pisal v „Soča“ o nedostojnem vedenju fantov. Da nisem krivice pisal, lahko vsak pozna. Da sem mladino oistro svaril, ali je to kaj napačnega? To mora vsak pameten človek storiti, kadar vidi take nerednosti. — Svaritelji, učitelji so nerednežem vedno tern v peti; tako sem jim tudi jaz. Gospod dopisnik „Edinosti“, kako pa da bi morali ravno šentviškogora vsem drugim kot izgled svetiti? Saj imate tudi na Pečinah v primeri s Št. Viško Goro več sposobnih moči; zakaj le kričite in roke križem držite, poprimite se dela, potem boste tudi nas naprej porinili, da ne bomo zaostajali. Čimu se sklicujete na „Bralno društvo“, saj to nima pri naši zadevi nič opraviti. Vsak naj pometa pred svojim pragom, kaj ne? Ali nisem pred svojim pragom pometal, ko sem domače faute svaril. In kaj ste imeli Vi pri tem? Ako niste hoteli molčati, imeli ste pred svojo „hišo“ očistiti — potem bi bili lahko ponosno rekli: „Vsak pred svojo hišo“ in vsega pripepa bi bilo konec.

Gospod dopisnik, iz vaših dopisov v „Edinosti“ se jasno vidi, da nameravate samo dražiti, in svojo učenost skazavati, da bi Vas ljudje hvalili, kako znate v časniko pisati. Da za „liter“ sladkega vinca Št. Viško Goro napadete, in se tako praskate, kjer vas ne srbi, bi od Vas nikoli ne bil mislil. Stari pregovor pravi: Hujši je tisti, ki žakelj derži, nego kdor krade. Janezov bratec.

## Politični razgled.

Prihodnje leto, dne 2. decembra, bo 40 let, od kar je naš presvitli cesar prevzel vladarstvo naše države. Mnogi ljudski zastopi in razne korporacije uže zdaj ugibljejo, kako bi pomenljivo dobo preljubljenega vladarja vrednejše slavili. Slovenci gotovo ne bomo zadnji v izraževanju udanosti, ker prava ljubezen nadomesti to, kar nam gmotnost ne zmore.

Zdaj vemo, kaj so škofje sklepali v Gorici! Izdali so pastirski list, s katerim so neusmiljeno udarli nedolžni, uže tako preveč zatirani slovenski narod, t. j. slovensko ljudstvo.

Papež izrazil je v nagovoru kardinalov dne 25. t. m. svoje veselje nad tem, da mu keršćanski vladarji skazujejo čast in udanost. In res, najhujše zapletke in najbolj kočljiva uprašanja začeli so vladarji njemu v rešitev prepustiti. Njemu sta Španija in Prusija prepustili rešiti prepir zaradi karolinskih otokov. Zdaj se je pa angleška kraljica obrnila do njega za svet o rešitvi irskega vprašanja.

Nevarna kriza na Francoskem je za zdaj srečno rešena. Prešlo soboto izvolili so si Francoci družnega predsednika, zmerne republikanca Sadi Carnot-a, ki je dobil od 833 volilcev 616 glasov. S to izvolitvijo je zadovoljna večina francoskih strank pa tudi evropejske vlade. Nadejati se je torej, da bode nov predsednik imel več sreče z ministri, nego njegov prednik.

Kdor zna, zna! — Ko je bil ruski car v Berlinu, mu Bismark ni tožil le Francoze, ampak celo berolinske dvorne kroge, da mu delajo za hrbtem na svojo roko proti Rusiji. Car pa mu ni šel na limanice.

Nekteri rumunski listi pišejo, da bi se Rumunci z vsakim združili, ki jim bi pomagal madjarsko ošabnost zatreti.

## Domače in razne vesti.

Dnevni red IV. seje dež. zbora dne 12. t. m. oh 5. uri zvečer. Poslanec Ivančič razložil svoj predlog zastran premembe šolske postave. Poročilo finančnega odseka o računu dež. zaloga za l. 1886. Deželni odbor poroča o dovoljenji občinskih naklad.

**Radodarni doneski.** Za Erjavčev spomenik in ustanovo daroval je J. M. v Št. M. 2 gl.; Jožef Kožuh v Kopru en delež „Goriške ljudske posojilnice“ za 10 gl. ter deležnino do 31. dec. pref. l. 83 kr. Vsi dosednji doneski v rečeni namen znašajo 2649 gl. 11½ kr.

**Za otroški vrt in dekliško šolo** je gosp. dr. vitez Tonkli izročil dne 1. t. m. denarničarju „Sloga“ na Dunaji nabrano vsoto 300 gl. Najtoplejša zahvala veliko dušnim dariteljem!

Darovali so v ta namen tudi: J. M. v Št. M. 1 gl.; šestorica veselicev na Goričici 7 gl.; v veseli družbi štanderskih in podgorskih pevcev v Št. Andreži se je nabralo 17 gl. 30 kr. Za božičnico otroškemu vrtu so dali: prof. M. Lazar 1 gl., Tom, Čerin 50 kr., dr. Kos 1 gl. Hvala jim!

**Sejem o sv. Andreji** je imel zaradi neprijetnega vremena v ponedeljek slab pričetek. Ljudi in blaga je bilo sicer dosti, a prekupovalo se je le malo. Živina, sosebno majhna je bila po jako nizki ceni.

Najboljšo kupčijo napravil je neki čudodelnik sodanjih časov. — Imel je na Travniku pri stopnicah ob vodnjaku mizo, na nji neke torbe nabasane s kamenčki, podobnimi lahujaku, poleg teh pa neko čarobno pripravo za vzbujanje pozornosti memogredočega ljudstva. Govoril je v enomer, kakor bi bil parnim strojem slamo rezal. Ljudstva je bilo okoli njega, kakor na taborih. Ozdravljal je razne bolezni: glavobol, zobe, revmatizem, zatekline itd. kar naenkrat brezplačno s kamenčki, ki jih je imel v torbi; osupel je namreč kamenček, ga pritiskal na bolečino in je trikrat z njim zmaknil, pa je nehala vsa bolečina. Take čudodelne kamenčke je vsak rad kupil in ptujec je prejel toliko bankovcev za nje, da jih je kar s pestjo grabil v svojo torbo. — Radovedni sem, kako se zdaj kupovalci zdravijo s kupljenimi kamenčki. Jaz sem si poskušal z takim kamnom ozdraviti glavobol, pa ni mi nič pomagal. — Najbržej je ptujec le sam znal ozdraviti s svojim kamenjem.

Vendar boljši dan še nego ta ptujec, utegnila je imeti „Pro patria“; kajti zagrizeni lahoni morali so ta dan mnogo slovenski govoriti, ako so hoteli kaj prodati; zato so morali tudi dosti kazni plačati, ako plačujejo pošteno za vsako izgovorjeno slovensko besedo 4 kr. kazni za Pro ptujco.

**Vabilo.** „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ pairedi v nedeljo 11. t. m. ob 7. uri zvečer v pritični dvorani Marzinijeve gostilne domača v o s petjem, govori in srečkanjem ter vabi vse p. n. gš. društvenike, da bi se je obilno udeležili se svojimi družinami. Čisti dohodek namenjen je slov. otroškemu vrtu v Gorici.

V Gorici, 4. decembra 1887.

Olbor.

**Vabilo k rednemu občnemu zboru „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“** ki bo v nedeljo 18. decembra ob 3. urah popoldne v pritični dvorani Marzinijeve gostilne z naslednjim dnevnim redom: 1. odborovo poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu; 2. denarničarjevo poročilo o dohodkih, stroških in premoženju društvenem ter račun za društveno leto 1887; 3. proračun za društveno leto 1888; 4. morebitni predlogi gg. društvenikov; 5. volitev novega odbora, namreč: predsednika, 10 odbornikov, 3 namestnikov, — ter senata 5 udov. — **O p o m b e.** Odbor se nadeja, da radi važnosti občnega zbora se ga udeleže udje v obilnem številu. Kdor namorava staviti kak predlog pri občnem zboru, naj ga naznani odboru pismeno do 15. t. m. Računske knjige in pobotnice bodo od danes naprej do občnega zbora društvenikom v društvenih prostorih na razpolago; oglasiti se je za to pri društvenem čuvaju. Kdor želi kako pojasnilo gledé svojih vplačil, naj se oglasi prihodnji nedelji ali na praznik med 11. in 12. uro ali neposredno pred občnim zborom pri društvenem denarničarju, ki bo odgovarjal na dotična vprašanja. Po občnem zboru bo domača zabava v istih prostorih, kjer oboni zbor, oziroma v pritičnih sobah.

**Račun „slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“** za društveno leto od 1. decembra 1886. do 30. nov. 1887. kaže društvenega premoženja konec leta 1887: Glavnice pri goriški hranilnici (Monte) in ljudski posojilnici gl. 2430. — Vrednost premakljivega blaga gl. 100. — Iztriljivih končnih aktivnih zastankov in končne gotovine gl. 500. — Skupno gl. 3030. — V primeri s premoženjem koncem leta 1886 gl. 2729.46 pomnožilo se je premoženje v letu 1887 za gl. 300.54.

**Poročilo „slov. bral. in podp. društva v Gorici.“** Šesti redni občni zbor je imelo društvo 19. decembra 1886 leta. Istega dne bil je izvoljen sedanjí odbor, ki je imel v preteklem društvenem letu 13 sej, v kojih je razpravljaj društvene zadeve ter po svoji moči skrbel, da bi v smislu pravil dobivali društveniki primerne duševne in gmotne podpore. Kar prvo, t. j. duševno podporo zadeva, ukrenilo se je naslednje: naročilo se je čez 20 deloma političnih, deloma leposlovnih časopisov, vpisalo se je društvo v „Slov. Matico“ in „Družbo sv. Mohor“.



ter nakupilo se je več raznovrstnih knjig, koje so bile društvenikom na razpolago. Dalje je priredilo društvo 12. februarja pustno veselico, 8. maja izlet v Solkan, 10. julija izlet v Štverjan, kjer so bili naši društveniki posebno slovesno in navdušeno sprejeti. Dne 9. oktobra praznovalo je društvo najvišji imendan Nj. V. presvetlega cesarja Frana Josipa I. z izletom v Podgoro, kjer je bilo tamošnje bralno društvo napravilo v isti namen lepo veselico; 13. novembra bila je v čitalnični dvorani velika beseda z obširnimi programom, 11. decembra pa domača zabava v spodnji Marzinijevi dvorani. Vse navedene veselice in izleti bili so dobro obiskani, ter so se vršili v splošno zadovoljnost vdeležencev. Gmotno podporo dobivali so pa bolni društveniki iz vstopnin in mesečnih udov ter iz raznih drugih dohodkov. Bolnikom so se plačevala zdravila, zdravnik in podpora za čas nezmožnosti za delo. Društvena zdravnik sta bila Dr. And. Lisjak in Dr. E. Grešič.

Proračun „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“ za društveno leto 1888, to je: za dobo od 1. decembra 1887. do 30. novembra 1888. Dohodki. 1. Doneski podpirateljev 140 gl. 2. Doneski rednih podpornih udov 900 gl. 3. Doneski izrednih podpornih udov 30 gl. 4. Doneski domačih bralnih udov 50 gl. 5. Doneski zunanjih bralnih udov 20 gl. 6. Darovi 5 gl. 7. Cisti dohodek veselice 5 gl. 8. Za prodane časnike 30 gl. 9. Razni dohodki 3 gl. 10. Obresti od glavnice 167 gl. Skupaj 1350 gl. Stroški. 1. Odkodnina zdravnikoma 120 gl. 2. Zdravila rednim podpornim udom 120 gl. 3. Pogrebni stroški 30 gl. 4. Podpore rednim podpornim udom 500 gl. 5. Podpore izrednim podpornim udom 10 gl. 6. Najemščina od društvenih prostorov 120 gl. 7. Društveni čuvaj 48 gl. 8. Pohištvo, kurjava, svečava 30 gl. 9. Knjige in časopisi 70 gl. 10. Tisek 15 gl. 11. Razni stroški 47 gl. Skupaj 1100 gl. v primeri z dohodki 1350 gl. ostane 250 gl. ki naj se obrestonosno naložijo.

Častitim cerkvenim oskrbnikom naznanjamo vsled prešnje, da odbor bratovščina vednega češčenja sv. R. T. v Gorici, v Rabatišči v hiši grofnje Coronini, ima vedno na razpolago nekaj mašnih plaščev, velov in cerkvenega perila za navadno rabo, ki se oddajajo po poštenih nizki ceni. Odbor sprejema tudi vsakovrstna naročila ter jih izvršuje točno in vestno. Če se ne morejo meriti njegovi izdelki z onimi velikih mest glede zunanega blišča, odlikujejo se pa po pristnem blagu, postavnem kroji, pravilnem in trdnem šivu. Zato se pač nikdo ne bo kesal, če naroči, kar potrebuje na cerkveni obleki, pri rečenem odboru, ki je posvetil svojo moč in svojo delo cerkvi. Opomniti je, da imenovani odbor tudi popravlja poškodovano cerkveno obleko in da mu je to pogosto radi tega težavno, ker je razpadla obleka iz nepostavne tvarine, kakršne odbor nima v svoji zalogi. Namesto zunanje neprimerne ličnosti, ki hitro zbledi in otemni, naj bi bila pri naročevanju cerkvene oprave merodajna spodobnost, postavnost in trajnost dotičnega blaga in kroja ter šiva. Naravno je, da odbor rajši sprejema vsakovrstne popravke, če se mu izročijo tudi nova dela, nego če mora le popravljati in popolnovati pogreške in pomanjkljivosti velikomestnih tvrdk ali nepoznanih agentov. Odbor tudi prenaša vezila se stare obleke na novo tako previdno da se vezila nič ne pokvarijo in da kličajo novo blago. Če še dostavimo, da imenovani odbor izvršuje svoja dela po domačih močeh, ki so se izurile in delajo pod njegovim nadzorstvom, katerim se otežuje prežitek, ako se podpira z naročili nedomačin. rekli smo, kar je treba v pojasnenje te zadeve, in nadejamo se, da naše besede ne bodo brez uspeha.

Službeni razpis. Na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici je izpraznjeno mesto ravnatelja, kateri je ob enem tudi učitelj. Za to službo je določena: a) letna plača 1200 gl. s pravico do 10 odstotnih 5 letnih poviškov do dopolnjenega 20. leta službe; po kateri dobi nehajo ti poviški, in s pravico do penzije, odmerjene po pravilih za deželne uradnike; b) nagrada 200 gl. za ravnateljstvo in oskrbovanje šolske kmetije; c) prosto stanovanje.

Zraven tega dobiva ravnatelj mesečnih 15 gl. da priskrbi s tem šolsko postrežbo.

Ravnatelj se imenuje začasno; postane pa definitivno po preteku enega leta, ako se v tem času sponese v zadovoljnost deželnega odbora.

Prošnje z dokazi sposobnosti za izpraznjeno mesto in popolnega znanja slovenskega jezika naj se podajo podpisnemu deželnemu odboru do konca dec. t. l. Deželni odbor v Gorici, dne 29. nov. 1887.

Javne plesne naj bi se kolikor mogoče zaprečilo — tako je predlagala učiteljska konferenca za Koperski okraj. — Pravi Komurjo mari, da ljuška šola doseže §. 1. dež. šol. postave od 14. maja 1869 leta, mora pritrditi, da so javni plesi prva ovira npravnej odgoji. Proč z javnim plesom! Krajne šolske svete zopet opominjamo na prošnjo, katero odpošljejo nekotji šolski sveti deželnemu zboru, da isti s postavo odpravi ne-

umnost, ki ne le da ne ugaja današnjemu veku, ampak je v škodo pravno verske odgoji. Upamo, da dež. zbor bo spoznal potrebo odprave javnih plesov ter jih zapečatil.

Opravičenje. Gospod, kateri je pred „učiteljsko konferenco v Solkanu“ pisal v naš list za volitev učiteljskega zastopnika v c. k. okr. š. svet gorški, nam je tako dokazal, da ni on pisal in opravičeval gospoda Dominka, da mu verjamemo. Tedaj ga je „poslano“ s Tolminskega o g. Dominku v predzadnji „Soči“ po krivici zadelo.

Obsojen je urednik laškega lista „Indipendente-ja“ v Trstu na 60 gl. kazni zaradi govora na trgu sv. Jušta ob krsti pokojnega prednika Juretiča.

Listnica uredništva: Dopis spod Čavna smo za današnji list prepozno prejeli, tedaj pride v prihodnji.

Samo sredi Raštelja št. 7.  
Na debelo — na drobno.

**ANTON POTATZKY**  
V GORICI.

Bogata zaloga: norimberskega in galantijskega blaga, lepoticja, dišav, igrač, nogovic, šivnih priprav, sukanca in preje, krojaških in čevljarskih potrebščin, priprav za potuške in kadilce, cigaretnega papirja, coluloidnih zavratnikov in zapestnikov za duhovnike, meščane in vojake; posebnost: najfinije igle za šivalne stroje.

Strune za rana godala, in sicer za: gosli, citare, kitaro, bas, glasovir itel.

Za pomladno setev se najtopleje priporočajo

**Raznovrstna semena**  
zelenjav in trav.

Na drobno in na debelo.

**JOŽEF CULOT,**

trgovec na debelo in na drobno

V RAŠTELJI,

naznanja slavnemu občinstvu, da ima v svoji štacuni veliko zalogo vsakovrstnih igrač, novostij in različnih punčik z obleko in brez nje, razne vrste volnenega blaga, rokavice, črne ovratne rute za duhovnike, zapestke raznih vrst, škornje, volnene čevlje za zimo s podplati in brez njih, vsake velikosti, in prav mnogo drugih rečij: najfinije podobico iz Pariza, svetinje, razpola vsake vrste, tudi z nikla in bele kosti s stojalom, kipe, rožne vence najrazličnejših vrst in tudi z bisernih matice, najfinije na verižici s srebra itd.

Vrtna semena zagotovljena.

Cene tako nizke, da se ni bati tekmovanja.



Bicikli in tricikli iz prvih angleških tovarov

H. Bock-a na Dunaji, III. Hauptstrasse št. 72.

Ceniki se dopošiljajo brezplačno.

**Teodor Slabanja,**  
srebrar v Gorici,

ulice Morelli št. 17,

se priporoča večeastiti duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebščin najnovjše oblike, namreč:

Monstranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov itd. itd., po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognju pozlati, posrebrti in popravi.

Na blagovljna vprašanja radovoljno odgovarja in pošlje vsako blago dobro spravljeno in poštnine prosto.

**MARTIN POVERAJ,**

civilski in vojaški krojač.

JEDINA IN MAJVEČJA

krojačnica in zaloga vsakovrstnega sukna

ter  
**Narejene Obleke.**

Zimska obleka . . . . .	od gl. 9.— naprej.
Zimski sakot . . . . .	5.— "
Zimsko hlače . . . . .	2.50 "
Zimska suknja . . . . .	9.— "
Salonska obleka . . . . .	25.— "
Obleka za dečko . . . . .	1.75 "

V Gorici, na Travniku,  
nasproti vojašnici.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovjšem kroji za vsak stan in po poštenu ceni. Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Črnilo od Rich. Gaertnerja,  
ki naredi čevlje svetle.



ne da bi jih bilo treba s ščetje vglajati in ostanejo svetli tudi v mokrem. Uradno je priskušano in potrjeno, da usnju ni škodljivo in da je najboljše med sedanjimi mazili.

Vpeljano je pri vojaki.

Gledati je na varstveno znamenje. Napravil ga tovarna Rich. Gaertner na Dunaji, Giselstr. 4, Part.

Steklenica velja 10 kr.; s pošto naročeni veljata 2 steklenici 1 gl. 30 kr., 6 steklenic 3 gl. 12 kr., 12 steklenic 4 gl. 60 kr. V Gorici se dobi pri E. Gentileju v gosposkih ulicah št. 10

**ZELODČEVA ESENCA**  
lekarja Piccoli-ja  
v Ljubljani.

Ta esenca, ki se nareja po nekem receptu gospoda Dr. E. viteza Ščekla, c. kr. vladinega svetovalca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana „Tinctura Rhei composita“, katera ozdravlja vse želodčne in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo itd. (glej navod, ki je vsakej steklenici priložena). — Izdelovatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr., poštno stroške trpjo p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, lekar Rizzoli v Rudolfovem in večina lekarn na Štirskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih, in sicer na Gorškem v Gorici: Cristofolletti, Kärner in Pontoni; v Ajdovščini: Guglielmo; v Cervignanu: Lovisoni; v Gradščini: Coassini; v Gradu: Pasqualis; v Tržiču: Cicuta; v Tolminu: Palisca.

**Na prodaj**

po dobrih pogojih je v Ajdovščini hiša št. 16, katera je posebno priležna za gostilnico, ker je v sredi trga na državni cesti in ima velike prostore, hleve in tekočo vodo.

Kdor hoče kaj več izvedeti, naj popraša Jožefa dokt. Jakopič-a, odvetnika v Gorici.

**Knjigotržec J. Palik,**

v Gorici na Travniku

ima veliko zalogo vsega, kar spada v področje knjigotrštva in točno izvršuje vsa naročila časopisov in muzikalij. Pri njem se dobe vse raznovrstne šolske knjige, papir, pisanke, svinčniki, peresa in vse, česar se potrebuje v šoli in v uradnih. On prodaja po najnižje mogoči ceni. Gg. učij eljem pa cene še posebno znižuje.

Priporočuje se p. n. častitemu občinstvu, da bi blagoljno hodilo k njemu nakupovat in naročevati.